Čís. 6279.

Zločin podvodu padělaním veřejné listiny podle §§ 197, 199, písm. d) tr. zák. předpokládá, že pachatel použil v podvodném úmyslu k oklamání veřejné listiny, kterou buď sám zfalšoval, nebo při jejímž zfalšování aspoň spolupůsobil, nebo která byla zfalšována třeba jinou osobou, avšak s jeho předchozím nebo aspoň současným dorozuměním.

Byla-li však veřejná listina zfalšována bez jeho spolupůsobení nebo dorozumění, je pachatel trestný podle obecných ustanovení o podvodu.

(Rozh. ze dne 31. října 1938, Zm I 846/38.)

Obžalovaná byla vlastnicí vkladní knížky poštovní spořitelny. Nezjištěný pachatel vymazal v této vkladní knížce jeden zápis o výplatě a vepsal na jeho místo vklad. S takto zfalšovanou vkladní knížkou dostavila se obžalovaná k poštovnímu úřadu a uložila na ni 120 Kč; poštovní úřednice, která si nepovšimla předchozího zfalšovaného zápisu, učinila v knížce záznam, že celková pohledávka vladatelčina činí 455 Kč, ač podle skutečného stavu činila pouze 125 Kč. Téhož dne předložila potom obžalovaná tutéž vkladní knížku u jiného poštovního úřadu a domáhala se výplaty celé domnělé pohledávky 455 Kč. K výplatě však nedošlo, poněvadž bdělostí úřednice bylo shledáno, že knížka je zfalšována. Nalézací soud uznal obžalovanou vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. zák.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalované, avšak z úřední moci zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu prvé stolice, aby o ní znovu jednal a rozhodl.

Z důvodů:

Při projednávání zmateční stížnosti obžalovanou podané shledal nejvyšší soud, že rozsudek nalézacího soudu je stižen hmotněprávním zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., který zmateční stížnost sice neuplatnila, k němuž však je podle § 290 tr. ř. hleděti z úřední moci tak, jako kdyby byl uplatňován.

Z důvodů v napadeném rozsudku uvedených totiž jasně vysvítá, že rozsudek nalézacího soudu vychází ze skutkového předpokladu, že obžalovaná dodatečně musela zpozorovati a zpozorovala, že někdo její spořitelní knížku v neprospěch poštovní spořitelny zfalšoval. Nalézací soud na základě tohoto skutkového předpokladu uznal obžalovanou vinnou zločinem podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., vycházeje zřejmě s právního hlediska, že taková dodatečná vědomost obžalované o zfalšování veřejné listiny, provedeném jinou osobou, a použití takto zfalšované listiny obžalovanou k oklamání v úmyslu poškoditi stačí k naplnění skutkové podstaty uvedeného zločinu.

Toto právní hledisko nalézacího soudu je však mylné.

Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (rozh. čís. 1983, 3033 Sb. n. s.) vyžaduje se pro skutkovou podstatu zločinu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., aby pachatel použil v podvodném úmyslu k oklamání veřejné listiny, kterou buď sám zfalšoval, nebo při jejímž zfalšování aspoň spolupůsobil, nebo která byla zfalšována třebas jinou osobou, leč s jeho p ř e d c h o z í m, nebo aspoň s o u č a s n ý m dorozuměním. Použije-li někdo v uvedeném úmyslu k oklamání veřejné listiny, která byla zfalšována někým jiným bez jeho spolupůsobení nebo dorozumění, a o jejímž zfalšování se teprve dodatečně před činem dozvěděl, nejde o zločin podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., nýbrž o podvod podle obecných ustanovení, který se stává zločinem teprve, převyšuje-li zamýšlená škoda částku 2.000 Kč.

Poněvadž se nalézací soud, vycházeje z uvedeného mylného právního názoru, nezabýval otázkou, zda obžalovaná měla účast na zfalšování spořitelní knížky, čemuž by po případě nasvědčovala okolnost, že se zfalšování stalo v její prospěch, a poněvadž neučinil v tomto směru potřebných zjištění, nemohl zrušovací soud rozhodnouti ve věci samé a nezbylo nežli zrušiti napadený rozsudek za použití § 290 tr. ř.

Čís. 6280.

S hľadiska prečinu podľa § 401 tr. zák. je nerozhodné, či listina je vystavená vo forme určenej v § 317 o. s. p.

(Rozh. zo dňa 31. októbra 1938, Zm IV 518/38.)

Obžalovaní A. a B. zaplatili dňa 21. septembra 1932 v kancelárii advokáta dr. W. čiastku 100 Kč ako splátku na útraty zastupovania. Advokátska kancelária dr. W. vydala im o tejto platbe písomnú potvrdenku. Obžalovaná A. neskoršie na návod spoluobžalovaného B. porušila túto potvrdenku tým spôsobom, že k označeniu sumy 100 Kč v potvrdenke pripísala ešte jednu nulu, takže potvrdenka potom znela na 1.000 Kč, a datum 21. septembra 1932 zmenila na 29. septembra 1932. V marci 1936 predložila potom obžalovaná A. takto pozmenenú potvrdenku v kancelárii dr. W. ako doklad o splátkach na palmárny účet. S ú d y n i ž š í c h s t o l í c uznaly oboch obžalovaných vinnými, a to obžalovanú A. prečinom padelania súkromnej listiny podľa § 401 tr. zák., obžalovaného B. účastenstvom na tomto prečine podľa § 69, čís. 1 tr. zák.

N a j v y š š í s ú d zmätočnú sťažnosť obžalovanej A. odmietol, zmätočnú sťažnosť obžalovaného B. zčasti odmietol, zčasti zamietol.

Z d ô v o d o v:

Na základe § 385, čís. 1 a) tr. p. uplatnená zmätočná sťažnosť vytýka, že potvrdenka je zrejme kúsok papieru, zcela nenáležite vyplnená, nie je písaná vlastnoručne, lebo časť textu je vyplnená strojom. Po-